

**ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ**

Документу державного планування

**“Програма економічного і соціального розвитку
Коростенської міської територіальної громади на 2025 рік”**

Виконавець

Управління економіки виконавчого
комітету Коростенської міської ради
2025 рік

11500, м. Коростень, вул. Грушевського, 22.

Тел. : [\(04142\) 5-00-93](tel:(04142) 5-00-93)

Email : ekonomika@korosten-rada.gov.ua

facebook.com/KorostenEconomy

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Стужук Володимир Миколайович

Начальник управління економіки
виконавчого комітету Коростенської
міської ради

Железняк Ганна Ігорівна

Головний спеціаліст відділу місцевого
економічного розвитку

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ.....	2
Зміст	3
ВСТУП.....	5
Акроніми та аббревіатури.....	5
Розділ 1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	5
1.1 Зміст та основні цілі ДДП.....	5
1.2 Зв'язок ДДП із документами вищого рівня.....	6
Розділ 2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	8
2.1 Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка	8
2.2 Викиди парникових газів	8
2.3 Прогнозовані зміни клімату, якщо документ не буде затверджено	9
2.4 Стан здоров'я.....	10
2.5 Прогнозовані зміни стану здоров'я населення, якщо документ не буде затверджено	11
2.6 Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря	12
2.7 Прогнозовані зміни у динаміці та структурі викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря	12
2.8 Характеристики водних ресурсів	13
2.9 Відходи	15
2.10 Прогнозовані зміни у складі та обсягах відходів	16
2.11 Сучасний стан природно-заповідного фонду та рекреації.....	16
2.12 Прогнозовані зміни стану об'єктів, зазначених в пункті 2.7	19
2.13 Земельні ресурси та ґрунти.....	20
Розділ 3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).....	20
3.1 Можливі впливи на територію Коростенської громади.....	20
3.2 Аналіз сильних та слабких сторін	21
Розділ 4. Екологічні проблеми, у тому числі ризику впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами дослідження)	22
Розділ 5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.....	23
5.1 Основні міжнародні і національні зобов'язання	23

5.2 Процедура ОВД.....	25
5.3 Інформація щодо оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки	25
5.4 Інформація про обговорення Звіту та стратегічну екологічну оцінку.....	25
Розділ 6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо-, довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків ..	25
6.1 Атмосферне повітря	25
6.2 Клімат	26
6.3 Земельні та водні ресурси.....	27
6.4 Відходи	27
6.5 Біорізноманіття.....	27
6.6 Природоохоронні території	27
6.7 Здоров'я населення	28
6.8 Результати розділу	28
Розділ 7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	30
Розділ 8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення такої оцінки	30
8.1 Вихідні дані для такої оцінки	31
8.2 Використані інструменти та методи	31
8.3 Планувальні альтернативи.....	32
Розділ 9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....	32
9.1 Вибір екологічних показників	33
9.2 Індикатори моніторингу	35
9.3 Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....	39
Розділ 10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).....	40
Розділ 11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.....	40

ВСТУП

Замовник документа державного планування: Виконавчий комітет Коростенської міської ради, 11500, Житомирська область, м. Коростень, вул. Грушевського, буд. 22, ел. адреса: general_department@korosten-rada.gov.ua.

Виконавець стратегічної екологічної оцінки ДДП «Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2025 рік» — Управління економіки виконавчого комітету Коростенської міської ради.

Акроніми та аббревіатури

ДДП	Документ державного планування
ДСТУ	Державний стандарт України
ДСанПіН	Державні санітарні правила і норми
ОДА	Обласна державна адміністрація
МТГ	Міська територіальна громада
ПЗФ	Природно-заповідний фонд
Програма	Ця Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2025 рік
СЕО	Процедура стратегічної екологічної оцінки документа державного планування
Звіт	Цей звіт про стратегічну екологічну оцінку

Розділ 1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

1.1 Зміст та основні цілі ДДП

Відповідно до п. 3 ч.1 ст. 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування - стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

«Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2025 рік» (далі - Програма) – документ державного планування, що затверджується органом місцевого

самоврядування.

Програма направлена на створення необхідних умов для збереження та зміцнення соціальної стабільності, як основи економічного зростання, забезпечення сталого функціонування господарського комплексу, соціальної та гуманітарної сфер громади.

У Програмі відображені основні досягнення у 2024 році у сфері економічного та соціального розвитку, проблемні питання, визначені пріоритети розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2025 рік (далі - Коростенська МТГ).

1.2 Зв'язок ДДП із документами вищого рівня

Програма розроблена з урахуванням норм Конституції України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, визначені ООН, Національної доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна», «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 №695, Плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 6.12.2017 № 932-р, Рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 20, Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 №111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації», Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 року № 688-р, Плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р, Національної економічної стратегії, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 №179, Державної стратегії управління лісами України до 2035 року та операційними планом її реалізації у 2022-2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р, Конвенції про охорону біологічного різноманіття, Конвенції ООН про боротьбу з опустелюванням та інших міжнародних угод природоохоронного спрямування, Стратегії сталого розвитку Житомирської області на період до 2027 року, Стратегії розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року.

Таблиця 1

Аналіз відповідності напрямів Програми стратегічним цілям державної екологічної політики, визначених «Основними засадами (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року»

Стратегічні цілі державної екологічної політики	Напрями Програми			
	Енергетичні ресурси, енергоефективність та енергоменеджмент	Будівельний комплекс, архітектура та містобудування	Житлово-комунальне господарство	Навколишнє природне середовище
Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	так			так
Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	так		так	так
Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України			так	
Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення		так	так	
Ціль 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління				так

Основні завдання, які реалізуються згідно Програми економічного і соціального розвитку наведені у таблиці нижче.

Напрямок	Завдання на 2025 рік
Енергетичні ресурси, енергоефективність та енергоменеджмент	<ol style="list-style-type: none"> 1. Функціонування та супровід системи енергетичного менеджменту в громаді. 2. Забезпечення сталого енергетичного розвитку громади,
Будівельний комплекс, архітектура та містобудування	<ol style="list-style-type: none"> 1. реалізація комплексного плану просторового розвитку території Коростенської громади, що дасть можливість забезпечити суб'єктів господарської діяльності актуальною інформацією про нове будівництво, 2. виконання топографо-геодезичних робіт на території громади в масштабі 1:2000, 3. розроблення детальних планів територій громади.

Житлово-комунальне господарство	<ol style="list-style-type: none"> 1. будівництво, реконструкція, капітальний ремонт водопровідних та каналізаційних мереж. 2. реконструкція, капітальний ремонт об'єктів житлового фонду із застосуванням енергозберігаючих технологій та матеріалів. 3. Капітальний ремонт водопровідно-каналізаційних колодязів м. Коростень.
Навколишнє природне середовище	<ol style="list-style-type: none"> 1. щорічне уточнення екологічного паспорту Коростенської міської територіальної громади, результатом якого стане сформований позитивний природоохоронний світогляд і екологічність підприємницької діяльності на території громади, 2. щорічне уточнення схеми екомережі, що призведе до поліпшення умов формування та відновлення довкілля, підвищенню природо-ресурсного потенціалу громади, збереженню ландшафтного та біологічного різноманіття, 3. збереження і відновлення якості навколишнього природного середовища, за допомогою співпраці з підприємствами в питанні організованого поводження з промисловими і побутовими відходами.

Реалізація основних завдань і проєктів буде здійснюватися у рамках галузевих цільових програм, перелік яких визначений у додатку до Програми. Таким чином, ДПП узгоджується з іншими програмними документами, затвердженими Коростенською міською радою.

Розділ 2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затвердженого (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

2.1 Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка

Клімат Житомирської обл. помірно континентальний. 2024 рік видався традиційно теплим і достатньо зволеним. Загалом середня річна температура на рівні 8.6-9.1° перевищила кліматичну норму на 0.5-0.7°. Опادي, як і завжди, розподілились нерівномірно по території та у часі. Загальна кількість опадів за 2024 рік виявилася достатньою – 629-771 мм (108-115 % норми).

2.2 Викиди парникових газів

Головним джерелом забруднення Житомирської області є викиди від автотранспорту, і ця тенденція зберігається на протязі багатьох років.

Принаймні так було до початку повномасштабного вторгнення. Ведення активних бойових дій на території країни та області, зокрема, серйозно погіршує якість повітря. Наслідки від цього можуть мати довгостроковий негативний вплив на наше здоров'я. Лише внаслідок пожеж на нафтобазах області, які сталися через ракетно-бомбові удари агресора, в атмосферне повітря потрапило близько 13,2 тис. тон забруднюючих речовин. Загальна площа забруднених земель понад 30 га.

Внаслідок ракетного обстрілу окупантами постраждав лісовий фонд

державних підприємств Житомирського обласного управління лісо-мисливського господарства. Горіння лісових та інших насаджень загальною площею понад 2000 гектарів додало ще понад 1,5 млн. тон забруднюючих речовин.

За підрахунками екологічної інспекції від вибухів трьох нафтобаз на Житомирщині та Рівненщині сума збитків становить майже 225 млн. грн.

Знищено понад 2 100 га лісових насаджень на території заповідника "Древлянський", що у Народицькій територіальній громаді. Внаслідок цього у повітря потрапили десятки тисяч тон забруднюючих речовин різних класів небезпеки. Також було здійснене можливе вивільнення радіоактивних ізотопів, які були акумульовані на території ПЗФ після аварії на Чорнобильській АЕС. Усі ці ситуації ще потребують додаткових досліджень науковців.

Слід зазначити, що за даними регіональної доповіді про стан навколишнього середовища забруднення атмосферного повітря Житомирщини, внаслідок пожеж на нафтобазах, що були пошкоджені ракетно-бомбовими ударами становить збитки в сумі – **15 млрд. грн.**

2.3 Прогнозовані зміни клімату, якщо документ не буде затверджено

За даними регіональної доповіді про навколишнє середовище Житомирської області у 2023 році характеризувався сніжною холодною зимою, прохолодною, вологою та тривалою весною, жарким і сухим в більшості періоду літом, осінню – із значним недобором опадів, прохолодною в першій половині сезону, а в другій – з температурним режимом вище норми¹.

Середня річна температура на рівні 8.0- 8.7° була в межах норми та на 1.6-1.9° нижчою, ніж середня температура попереднього року. Опадів в більшості місяців року було достатньо.

Протягом 2023 року спостерігалось 81 небезпечне метеорологічне явище I рівня небезпечності (НМЯ I): 18 випадків туману, 7 – посилення вітру, 36 – грози, 5 – значного дощу, 1 – граду, 7 – шквалів, 1 – заморозки, 2 – налипання мокрого снігу, 4 – значного снігу; 2 стихійних метеорологічних явища II рівня небезпечності, 1 стихійне метеорологічне явище III рівня небезпечності.

Згідно попередніх рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування (лист-звернення заступника Міністра Ірини Ставчук від 03.03.2020 №26/1.4-3-5650) нижче в таблиці наведено узагальнену оцінку впливу на клімат ДДП.

Оцінка впливу на клімат ДДП

Напрямок Програми	Оцінка	Ознака
-------------------	--------	--------

¹ <https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoring/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/>

	впливу	
Енергетичні ресурси, енергоефективність та енергоменеджмент	A+	Заходи, які безпосередньо впливатимуть на зміну клімату не передбачено.
Будівельний комплекс, архітектура та містобудування	НО	Заходи, які безпосередньо впливатимуть на зміну клімату не передбачено.
Житлово-комунальне господарство	M+	Передбачається можливе зменшення викидів парникових газів в атмосферу, шляхом впровадження технологій енергоефективності та застосування альтернативних джерел енергії.
Навколишнє природне середовище	A+	Заходи, які безпосередньо впливатимуть на зміну клімату не передбачено.

Де адаптація (adaptation) - A+ сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП, пом'якшення (mitigation) - M+ збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП.

У випадку, якщо Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2025 рік буде не затверджена, клімат у короткостроковій та довгостроковій перспективі суттєвих змін не зазнає. Враховуючи, що Програма розробляється на 1 календарний рік, з врахуванням планового фінансування, яке виділяється на реалізацію завдань загальноміських цільових програм розвитку, то майже всі планові завдання Програми на 2025 рік мають інформаційно-консультативний характер, або ж, виконання нагальних ремонтних робіт, під час яких викиди в атмосферне повітря незначні.

2.4 Стан здоров'я

Місто Коростень є адміністративним центром Коростенської міської територіальної громади та найбільшим за чисельністю населеним пунктом громади. Місто Коростень відноситься до міста обласного значення та є третім за чисельністю в Житомирській області після Житомира (263507 жителів) та Бердичіва (73 999 жителів).

Найбільшими за чисельністю серед сільського населення на 01.01.2022 року є Хотинівський (1571 житель), Михайлівський (936 жителів) старостати. Найменшими за чисельністю населення є Дідковицький (525 жителів), Кожухівський (530 жителів) старостати.

За 8 місяців 2024 року кількість живонароджених сягає 358 особи (на 5 осіб менше, ніж у 2023 році), померлих – 1249 (на 49 більше, ніж у 2023 році).

За статистичними даними спостерігається, що кількість померлих за 9 місяців 2024 року залишається на рівні 2023 року, але покращення демографічної ситуації не відбувається, оскільки, знижується

народжуваність, зростає кількість жителів старшого пенсійного віку та погіршується в цілому якість і тривалість життя.

Кількість померлих відповідно до класифікатора хвороб у Коростенській громаді (2020-2024 рр.)

	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	9 міс. 2024 р.
Клас I. Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	7	6	7	7	5
Клас II. Новоутворення	94	122	105	117	90
Клас III. Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	0	0	0	1	0
Клас IV. Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	3	1	1	1	0
Клас V. Розлади психіки та поведінки	8	7	3	7	9
Клас VI. Хвороби нервової системи	6	3	5	10	2
Клас VII. Хвороби ока та його придаткового апарату	0	0	0	0	0
Клас VIII. Хвороби вуха та соскоподібного відростка	0	0	0	0	0
Клас IX. Хвороби системи кровообігу	759	746	887	774	568
Клас X. Хвороби органів дихання	72	191	31	17	18
Клас XI. Хвороби органів травлення	37	26	36	36	35
Клас XII. Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	0	1	1	1	0
Клас XIII. Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	0	0	0	1	0
Клас XIV. Хвороби сечостатевої системи	5	6	2	3	2
Клас XV. Вагітність, пологи та післяпологовий період	0	0	0	0	0
Клас XVI. Окремі стани, що виникають у перинатальному періоді	1	1	3	1	4
Клас XVII. Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	1	2	2	0	2
Клас XVIII. Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослідженнях, не класифікованих в інших рубриках	7	11	5	3	8
Клас XIX. Травми,отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	32	47	58	75	43

2.5 Прогнозовані зміни стану здоров'я населення, якщо документ не буде затверджено

За умови збереження існуючої ситуації на території Коростенської громади значного збільшення впливу під час виконання заходів Програми економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної

громади на 2025 рік на стан здоров'я населення не прогнозується.

2.6 Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

На території Коростенської МТГ переважаючим видом діяльності є добування корисних копалин і розроблення кар'єрів, оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, виробництво машин і устаткування, розвиток фермерських господарств.

Аналізуючи загальний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами необхідно відмітити значне скорочення обсягів викидів у 2022-2023 роках у порівнянні з 2021 роком, що склало відповідно 17,2% та 36,8%, і становило 7433,0 тис. т.

У відпрацьованих газах автомобільних двигунів налічується понад 100 різних компонентів, більшість з яких токсичні. Серед токсичних компонентів, які викидаються автотранспортом 73% становлять оксиди вуглецю, 11% - неметанові леткі органічні сполуки, 13% - оксиди азоту, 1,6% - сажа, 1,4% - сірчистий ангідрид.

Основними забруднювачами атмосферного повітря за видами економічної діяльності залишається сільське, лісове господарство, переробна промисловість, добувна промисловість, розроблення кар'єрів, транспорт, викиди забруднюючих речовин яких складають більше 77% від загального обсягу викидів в атмосферне повітря.

Основне підприємство громади, яке забруднює атмосферне повітря за даними Екологічного паспорту Житомирської області 2023 року є ТОВ «ДФУ «АГРО»

Назва підприємства	Усього викидів, т/рік	Частка викидів забруднюючої речовини	
		до загального обсягу викидів %	до загального обсягу викидів відповідного населеного пункту, %
ТОВ «ДФУ «АГРО» (с. Грозино, Коростенський район)	176,779	2,38	

Стан радіаційного забруднення

На даний час радіоактивне забруднення атмосфери радіоактивними елементами чорнобильського походження на території області відбувається переважно внаслідок лісових пожеж на радіоактивно-забруднених і радіаційно-небезпечних землях.

За даними обласного центру з гідрометеорології, середньомісячний рівень гамма-фону по області у III кварталі становив 13 мкР/год, що не перевищує нормативних показників.

Найвищий рівень природного гамма-фону зафіксований у Коростенському районі – 18 мкР/год. У Овруцькому районі – 12 мкР/год; Олевському районі – 11 мкР/год; Звягельському районі – 12 мкР/год та м. Житомир – 12 мкР/год.

2.7 Прогнозовані зміни у динаміці та структурі викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

За минулі роки не виявлено чіткої кореляції між рівнями забруднення довкілля та рівнем захворюваності, проте може бути незначний короткостроковий вплив на навколишнє середовище через проведення будівельних робіт, активізації воєнних дій в північних областях України.

2.8 Характеристики водних ресурсів

Загальні ресурси річкового стоку області у середній за водністю річок оцінюються об'ємом в 3,3 км³, в тому числі місцевий стік складає 2,8 км³, транзитний - 0,5 км³. Більшість річок беруть початок в області, лише Роставиця, Гуйва, Гнилоп'ять і Случ беруть початок у сусідніх областях. В області нараховується 53 водосховища, їх загальна площа 7,6 тис. га, сумарний об'єм - 165,6 млн.м³ та 2075 ставків, загальною площею 12,3 тис. га і загальним об'ємом 148,9 млн.м³, із них на балансі Басейнового управління водних ресурсів річки Прип'ять знаходиться 4 водосховища, загальною площею 0,48 тис. га та 61 ставок, загальною площею 1,1 тис. га, а також 61,6 км захисних дамб.

Місто Коростень розташоване на березі річки Уж (правої притоці річки Прип'ять), що умовно розділяє місто та територію громади на правий та лівий береги.

Річка Уж бере початок на території Ємільчинського району Житомирської області та впадає в річку Прип'ять на південно-східній околиці міста Чорнобиль. Уж протікає в межах Житомирської та Київської областей. Загальна довжина річки – 256 км, у тому числі в межах Житомирської області – 162 км із загальною площею водозбору в межах області – 6016 км².

В межах Коростенської громади протікають річки, що відносяться до басейну річки Уж, найбільшими з яких є: Кремно, Шестень, Синявка, Моства, Жабеч, Олешня, Могилянка, Лозниця, Саженка й інші та чисельні струмки, які потребують розчистки та благоустрою. Деякі ділянки, що розташовані в заплавах річок осушуються за допомогою мережі осушувальних каналів, канав та дренажу. Загальна площа осушувальних земель Коростенського району становить 17,9 тис.га (меліоративна внутрішня та міжгосподарська мережі), що складає 5% загальної площі осушуваних земель у Житомирській області.

Для міста Коростеня річка Уж є основною водною артерією та основним джерелом водопостачання жителів та підприємств (установ, організацій). Для сільських населених пунктів основними джерелами постачання води для життєзабезпечення та промислових потреб є басейни річки Уж та її притоки.

На річці функціонує ряд водорегулюючих гідротехнічних споруд. Більшість гідротехнічних споруд потребують реконструкції та модернізації. Руйнування гідротехнічних споруд може призвести до обміління річки, активізації ерозійних процесів, погіршення санітарно-епідемічного стану в населених пунктах та басейну річки, відсутності зон відпочинку населення.

Населені пункти громади знаходяться у межах території схильних до

максимального по Україні інтенсивного ступеня підтоплення.

Всього за 2023 рік у поверхневій воді об'єкти відведено 58,468 млн.м³ зворотних вод, із них категорії: "нормативно-чисті без очистки" – 28,947 млн.м³, "нормативно очищені на очисних спорудах" - 27,618 млн.м³, "недостатньо очищені" - 1,859 млн.м³, "забруднені без очистки" - 0,044 млн.м³ зворотних (стічних) вод.

Централізоване водопостачання міста здійснюють 3 підприємства: КП «Водоканал», КП «Грозинське» та Виробничий підрозділ «Коростенське територіальне управління» філії «ЦБМРЕБС» ПАТ «Українська залізниця».

Основним предметом діяльності КП «Водоканал» є виробництво і постачання питної води; відведення та очищення стічних вод; експлуатація, технічне обслуговування і ремонт об'єктів водопостачання і водовідведення. Джерелом водопостачання міста є поверхневі води р. Уж.

Продуктивність водозабору становить 24 тис. м³/добу, максимальний забір води з р. Уж складає близько 14-16 тис.м³/добу, що вже утворює дефіцит сирової води. Показники КП «Водоканал» зазначені у таблиці.

Показники діяльності КП Водоканал

Загальний забір води за 2023 рік, тис. м ³	Обсяг втрат води в мережі при транспортуванні, тис. м ³	Втрати питної води в 2022 р., %	Втрати питної води в 2023 р., %
2470,9	456,0	19,4	18,5

Обсяги забруднюючих речовин за 2023 рік, які потрапили у поверхневі водойми із зворотними водами складають 20,55 тис. тонн, що на 1,38 тис. тонн. більше порівняно із попереднім роком.

Порівняно з 2022 роком спостерігається тенденція до підвищення вмісту забруднюючих речовин у зворотних водах, які відводились у поверхневі водойми: залізо загальне на 0,858 т (25,5 %) - хлориди на 659 т. (16,1%).

Якість питної води

Оцінка якості води за гідрохімічними показниками р. Уж наведена у таблиці.

Місце спостереження за якістю води	Показники складу та властивостей																
	завислі речовини	БСК5	мінералізація	сульфати	хлориди	амоній сольовий	нітрати	нафтопродукти	ХСК	розчинений кисень	фосфати	цинк	марганець	фториди	залізо	нітриги	мідь
р.Уж, права притока р.Прип'ять																	
172 км від гирла, в/з м. Коростень	-	0,86	0,22	0,09	0,05	0,08	0,0	-	1,75	0	0,0	-	1,04	-	2,68	0,0	-

Комплекси очисних споруд каналізації комунальних підприємств застарілі і працюють неефективно. Тому потребують реконструкції з

впровадженням сучасних технологій очистки стічних вод.

Погіршення якості питної води, засуха на території Коростенської МТГ призводить до загрози біорізноманіття та впливає на якість людського життя.

2.9 Відходи

Управління відходами - це найважливіше питання для вирішення. Продовжують формуватися стихійні сміттєзвалища на приєднаних територіях, оскільки немає чіткої організації вивезення побутового сміття.

Станом на 01.07.2023 р. в Житомирському обласному реєстрі місць видалення відходів є 6 полігонів та 824 сміттєзвалища.

Відходи I-III класу небезпеки у 2023 році склали 1303,8 тон. Основна частина утворених відходів це відходи кислот, лугів чи солей; відпрацьовані оливи; люмінесцентні лампи; енергозберігаючі лампи; батареї свинцеві зіпсовані або відпрацьовані; масла та мастила моторні трансмісійні інші зіпсовані або відпрацьовані; матеріали фільтрувальні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені; матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені; шини зіпсовані перед початком експлуатації відпрацьовані, пошкоджені чи забруднені під час експлуатації; залишки очищення резервуарів, що містять нафтопродукти; суміш речовин мастильних та масл з вод стічних; осад промислових стоків; абсорбенти зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені, тощо.

На території Коростенської МТГ в с.Грозине функціонує полігон твердих побутових відходів, утримання якого здійснює КВГП.

Полігон площею 30,0 тис. га функціонує з 1972 року. Загальний обсяг видалених відходів становить 511,803 тис.тонн.

На даний час на прибудинкових територіях багатоквартирних будинків міста Коростеня облаштовано 93 майданчики для збору ТПВ, на яких розміщено 335 контейнерів. Загальна кількість особових рахунків– 27333, з них 9888 – по приватному сектору, в т.ч. 288 особових рахунків – в сільській місцевості. Наданням послуги охоплено 86,6 % від загальної чисельності населення міста, у цілому по громаді – 75,9%.

В сільських населених пунктах вивіз побутових відходів здійснюється КП «Грозинське» в селах Грозине та Михайлівка тільки від багатоквартирних будинків.

Протягом 2024 року ліквідовано 1799 м³ стихійних сміттєзвалищ на загальну суму 219,350 тис. грн.

На 53 вулицях приватного сектору встановлено 239 контейнерів для ТПВ, з них 176 контейнерів по 0,75 м³ (на 44 вулицях) та 63 контейнера по 1,1 м³ (на 9 вулицях). Ще на 142 вулицях приватного сектору здійснюється подвірний збір сміття.

В області налічується 4 підприємства, які займаються переробкою та утилізацією відходів III класу небезпеки (поліетиленового та поліпропіленового виробництва) загальною потужністю 1,5 тис. т/рік та відходів IV класу небезпеки (паперової та картонної макулатури) –

потужністю 154,5 тис. т/рік.

2.10 Прогнозовані зміни у складі та обсягах відходів

Кожного дня кількість побутових відходів зростає, що пояснюється збільшенням попиту та пропозицією на товари. Згідно ДБН Б.2.2-12:2019 планування та забудови територій² норма утворення твердих побутових відходів на 1 жителя становить 300 кг.

Одне з головних завдань, яке постає перед Коростенською територіальною громадою – це наявність сучасного полігону твердих побутових відходів, за допомогою якого буде налагоджений механізм вивозу сміття від населення на території приєднаних сіл, а також переробка цього сміття з мінімальними ризиками для навколишнього середовища та здоров'я людей. Проте, через обмеженість фінансування в умовах воєнного стану, дане завдання залишається на рівні проектної пропозиції.

Важливим питанням сьогодення і на 2025 рік залишається вивіз побутового сміття від населення приєднаних територій та ліквідація стихійних сміттєзвалищ на них, внаслідок відсутності організованої системи управління відходами.

2.11 Сучасний стан природно-заповідного фонду та рекреації

Рослинний світ

На Житомирщині зустрічається близько 1500 видів судинних рослин, 294 мохоподібних, 240 видів лишайників та ліхенофільних грибів. Серед судинних рослин в області першу десятку за кількістю видів утворюють такі родини: айстрові (151 вид), злакові (95 видів), осокові (76), губоцвіті (59), бобові (57), ранникові (57), гвоздичні (54), капустяні (52), розові (50), зонтичні (50). Список рідкісних видів флори області нараховує 227 видів судинних рослин, на Житомирщині нині відомі єдині в Україні локалітети конюшини Спригіна, водяного жовтецю струмкового, глоду дюнного.

Всього рослинний світ області налічує близько 1550 видів, із яких підлягають особливій охороні за Бернською конвенцією (1979) 13 видів; занесені до Європейського червоного списку рідкісних видів, які зникають у Всесвітньому масштабі (1991) - 4 види; занесені до Червоної книги України (2009) 99 видів тощо.

Справжньою окрасою і гордістю Коростенщини є її рослинний світ, різноманітність природних видів. Створено заказники Забране, Барвенкове, Щабель, Волосне, Мисловичі, Сукачове, Чорний Мох, дендрологічний парк Еліта, пам'ятка садово-паркового мистецтва Ушомирський парк (усі – місцевого значення).

Ліси на Коростенщині в наш час займають площу приблизно в 525 кв. км, що складає майже 30% території району. Показник залісненості високий, для порівняння по Україні він складає тільки 15,6%, при середній по

² <https://dreamdim.ua/wp-content/uploads/2019/07/DBN-B22-12-2019.pdf>

Житомирській області - 32,6%. Особливістю залісненості території району, є те, що ліси розміщені досить рівномірно.

Тваринний світ

Тваринний світ Житомирщини багатий і різноманітний. Він нараховує близько 400 видів, у тому числі ссавців – 67, птахів – 270, риб – 30. Особливо цінними є мисливські тварини: олень благородний, козуля, дикий кабан. У заплавах річок водяться бобри, видра, норка європейська. У північних районах області розмножуються такі цінні види птахів як глухар, тетерук, рябчик. З рідкісних птахів тут трапляються лелека чорний, орлан білохвіст, змієїд.

Загальна площа закріплених мисливських угідь області становить 2129,0 тис. га у тому числі: лісові – 908,3 тис. га, польові – 1107,9 тис. га, водно-болотні – 112,8 тис. га. В середньому на одного штатного егеря припадає 5,5 тис. га мисливських угідь.

Пташиний світ Коростенщини нараховує близько 200 видів, в тому числі осілими, перелітними і сезонними. Птахи - мешканці коростенських лісів представлені чорним, строкатим, зеленим дятлами, зозулями, берестянками, солов'ями, синицями, мухоловками, малинівками, дроздами, вільшанками, горихвістками, пугачами, кропив'янками, костогризами і лише поодинокими екземплярами глухарів, рябчиків, тетерюків. До річок, водойм, боліт "тяжують" такі птахи, як: дикі качки, водяні курочки, очеретянки, плиски, кулики, чайки, деркачі, сіра чапля, бекаси, бугаї.

Серед парнокопитних поширені дикий кабан, благородний олень, козуля. Дикий кабан в останні роки набув в Коростенському районі дуже широкого поширення в зв'язку з тим, що значна частина з них мігрує з Чорнобильської зони відчуження. Особливо значною є їх популяція в північно-східній частині району. Як правило, дикі кабани заселяють лісові нетрі або великі заболочені місцевості. В пошуках корму вони долають значні відстані. Живляться в основному підземними частинами рослин, жолудями, молодими пагонами і стеблами. Самець (вепр) може досягати ваги до 250 кг.

В лісах є лось звичайний (або сохатий). Живиться лось майже виключно пагонами молодих дерев та чагарників. Поголів'я лосів на території району незначне і коливається за роками в межах 50-80 голів.

Значно більше на території району козуль, які розповсюджені повсюдно в лісових масивах, чагарниках. Кількість їх в нашій місцевості доходить в окремі роки до 300-400 голів. Косуля невелика парнокопитна тварина, вагою 30-50 кг, живиться пагонами кущів, травою, ягодами.

Найбільш поширеними серед хижаків є лисиця, куниця, тхір, ласка. Живляться вони дрібними гризунами, птахами. В останні роки на території району з'явилися вовки, які наносять великої шкоди тваринництву і мисливському господарству, можуть нападати на людину.

Природно-заповідний фонд

Станом на 01.01.2024 р. до складу природно-заповідного фонду Житомирської області входить 284 об'єкти природно-заповідного фонду загальною площею 143203,7814 га, з них 20 об'єктів загальнодержавного значення (їх площа становить 57940,04 га) та 264 об'єктів місцевого значення (їх площа становить 85263,7414 га). Відсоток заповідності становить 4,75 %.

Природно-заповідний фонд області має таку структуру:

- природні заповідники – 2, площа – 50976,84 га;
- заказники загальнодержавного значення – 10, площа - 6757 га;
- заказники місцевого значення – 182, площа – 83201,7876 га;
- пам'ятки природи загальнодержавного значення – 2, площа – 51 га;
- пам'ятки природи місцевого значення – 40, площа – 221,59 га;
- ботанічні сади загальнодержавного значення – 1, площа – 35,4 га;
- дендрологічні парки місцевого значення – 3, площа – 14,9 га;
- парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення – 5, площа – 119,8 га;
- парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення – 18, площа – 228,6748 га.

Природно-заповідний фонд Коростенської міської територіальної громади представлений унікальними та найкраще збереженими природними територіями та об'єктами виключно місцевого значення, що включає 2 ландшафтних заказника, 2 гідрологічних заказника, 1 лісовий заказник, 1 дендрологічний парк місцевого значення, 3 геологічні пам'ятки природи. Загальна площа територій природно-заповідного фонду Коростенської міської територіальної громади становить 2738,3 га.

На території Коростенської міської територіальної громади розташовані такі природоохоронні території: Баранячі лоби, Велетенські котли, Ольжині купальні.

Місто засноване в 705 році, що доводять розкопки на території пам'ятки археології національного значення – Городища №1 Літописного Іскоростеня (Красна гірка). Виявлено унікальні артефакти археології, які зберігаються в Коростенському краєзнавчому музеї. Місто відоме в Україні та світі культурною спадщиною (є одним із найдревніших міст не лише України, а й Європи), вражає своїми культурними заходами, пам'ятками (на обліку – 132 пам'ятки), а також природними краєвидами. Окрасою є парк Древлянський (упорядкована зона відпочинку, розташована на схилах гранітної скелі над річкою Уж, з цікавим ландшафтом, фонтанами та пам'ятниками). У місті встановлено перший пам'ятний знак Тризубу. Саме в Коростені 1918 року Мала Рада (згодом і Українська Центральна Рада) затвердила тризуб як державний герб УНР, який став основою для державного герба України. Тут зберігся єдиний в Україні підземний командний пункт укріпленого району (1930-ті роки), в якому нині діє музей, відомий як ВІК «Скеля».

Щороку другої суботи вересня проводиться Міжнародний фестиваль

дерунів, заснований 28 вересня 2008 року. Це один із кращих гастрономічних фестивалів України.

Територія Коростенської міської територіальної громади **не включена** до переліку територій, які відносяться до Смарагдової мережі.

Впровадженням Програми не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі об'єкти культурної спадщини.

Натомість реставрація і поточний ремонт пам'ятників сприятимуть поліпшенню ситуації із збереженням об'єктів культурної спадщини громади, створенню привабливого іміджу визначальних пам'яток історії та культури. Реконструкція пам'ятників, утримання об'єктів культурної спадщини, впровадження туристичних маршрутів сприятимуть збереженню історико-культурної спадщини та задоволенню культурних потреб громадян у кожному населеному пункті територіальної громади.

Впровадження Програми не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі матеріальні активи та надра.

Покращення матеріально-технічної бази, проведення поточних та капітальних ремонтів закладів охорони здоров'я громади сприятиме покращенню стану здоров'я населення шляхом підвищення доступності та ефективності медичного обслуговування, утвердження здорового способу життя через розвиток фізичної культури і спорту.

Реалізація завдань у сфері Житлово-комунальне господарство в частині: забезпечення населення громади якісною питною водою, ремонт водопровідно-каналізаційних мереж; впровадження енергозберігаючих та енергоефективних технологій на об'єктах водопостачання, забезпечить розбудову мережі об'єктів життєзабезпечення на території громади та підвищення спроможності громади попереджувати, реагувати та ліквідувати наслідки надзвичайних ситуацій.

2.12 Прогнозовані зміни стану об'єктів, зазначених в пункті 2.7

Природно-заповідний фонд Коростенської МТГ займає 3,35% від всієї площі громади (27,38 км²), тому важливий вплив має те, наскільки інформовані жителі громади про наявність таких територій та межі їх розташування, про умови використання таких земель, адже ризиком для природо-заповідного фонду є неправильне використання таких земель і можливе знищення природо-заповідних цінностей.

2.13 Земельні ресурси та ґрунти

Ґрунтовий покрив земель за рівнем забезпеченості азотом, фосфором та калієм є дуже низьким, що дозволяє віднести землі до середньо- та малородючих за критерієм оцінки середньої багаторічної урожайності груп зернових культур.

Нинішній стан ґрунтів сільськогосподарських угідь є достатньо проблемним. Ерозія, зменшення вмісту гумусів, засолення, закислення, ущільнення ґрунтів є дуже поширеним явищем на землях території громади.

За еколого-агрохімічним станом ґрунтового покриву сільськогосподарські угіддя території громади оцінені у 32 бали (за стобальною шкалою); Житомирської області оцінені у 37 балів; загальний показник еколого-агрохімічного рівня по Україні – 55 балів. Значення еколого-агрохімічної оцінки ґрунтового покриву сільськогосподарських угідь громади є нижчим у порівнянні з відповідним показником Житомирської області (на 15,6%) та України (на 71,9%).

Через дію різних природних, а здебільшого антропогенних факторів, на значних площах земель сільськогосподарського призначення, спостерігається погіршення якісного стану ґрунтового покриву, чому сприяє вирощування нерайонованих сировинних культур (соняшник, кукурудза) на ґрунтах з низькими показниками природної родючості.

За даними Держгеокадастру, земельний фонд громади становить 80 906,7507 га. загальної території, з якого 43 740,7155 га землі сільськогосподарського призначення, 1215,196 га – землі житлової та громадської забудови, 849,0434 га – землі промисловості.

Розділ 3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

3.1 Можливі впливи на територію Коростенської громади

Інформацію про стан довкілля, умови життєдіяльності населення наведено у розділі 2. Інформацію про впливи, яких можуть зазнавати такі території, якщо ДДП не буде затверджено, наведено у Таблиці нижче.

Компоненти, що зазнають негативного впливу

Чинники негативного впливу	Компоненти довкілля, що зазнають негативного впливу							
	Атмосфера повітря	Поверхневі води	Ґрунтові води	Підземні води	Ґрунти	Види біоти	Образ ландшафту	Клімат
зі сторони нежитлових будівель	-	ДВ	-	-	-	ДВ	-	-
зі сторони житлової забудови	-	ДВ	-	-	-	ДВ	-	-
зі сторони промислових підприємств	Т, АМ	ДВ, скидання неочищених стічних	Інфільтрація ДВ	-	ДВ	АМ, ДВ	-	Т, П

		ВОД						
зі сторони вулично-дорожньої мережі	-	-	-	-	-	-	Фрагментація ландшафту, Р	Формування теплових островів, Т, П
зі сторони поводження з ТПВ	АМ, Т, Т	-	ДВ	Інфільтрація ДВ	ДВ	АМ, ДВ	ЕЗ, зниження якості ландшафту через поширення неприємних запахів, візуальних впливів	Т, Т
Території с/г призначення	-	-	ДВ	-	ДВ, Р	ДВ	-	Т
<i>ДВ – дощові води. АМ – атмосфера (механічне перенесення впливу, запахи та механічні частини) АЗ – атмосфера (звукове навантаження), Е – електромагнітне випромінювання П – емісія парникових газів, С – світлове забруднення Е – естетичне забруднення (зниження естетичного сприйняття і оцінки ландшафту) Т – теплове забруднення, Р – прямий механічний вплив (руйнування)</i>								
<i>Примітка: виділення напівжирним – прямі наслідки впливу, без виділення – вторинні, кумулятивні, синергічні.</i>								

Згідно викладених даних в розділі 2 та підсумків у таблиці в пункті 3.1 основними забруднювачами навколишнього середовища є сільсько-господарська діяльність, поводження з відходами, транспортний рух.

3.2 Аналіз сильних та слабких сторін

Для визначення найгостріших проблем та можливих шляхів їх вирішення був проведений SWOT-аналіз.

Сильні сторони	Слабкі сторони
Значна площа громади: - площа громади 809,7 км ² ; - площа міста Коростень – 42,31 км ²	Трудова міграція, скорочення приросту населення, активна трудова міграція працездатного населення.
Зручне розташування дорожньо-транспортної інфраструктури між населеними пунктами громади та сусідніми громадами, адміністративним центром, столицею.	Низький рівень середньо-місячного доходу громадян.
Наявність значних природних ресурсів: - водних ресурсів, - мінерально-сировинних, - лісового фонду, - земельних ресурсів, - рекреаційних ресурсів.	Накопичення відходів у місцях організованого складування, виникнення стихійних сміттєзвалищ.
Наявність територій природо-заповідного фонду місцевого значення.	Недоступність якісного медичного обслуговування та технічного обладнання у сільській місцевості.
Суттєвий виробничо-промисловий комплекс.	Незадовільний технічний стан об'єктів комунальної інфраструктури та житлового фонду.
Істотна ресурсна база для розвитку	Наявність підприємств, які фактично ведуть свою

агропромислового комплексу.	діяльність на території Коростенської громади, а місце реєстрації діяльності – в інших населених пунктах.
Функціонування і розвиток індустріального парку «Коростень».	Відсутність заходів, спрямованих на захист природо-заповідного фонду громади.
Функціонування мережі центрів соціальної підтримки дітей і сімей, соціально-психологічної реабілітації населення, соціальної реабілітації дітей з інвалідністю.	Низька додана вартість в агропромисловому комплексі., недостатня кількість функціонуючих фермерських підприємств.
Можливості	Загрози
Надання в оренду вільних від експлуатації земель та об'єктів нерухомого майна.	Трудова міграція в Європу та міста обласного значення України.
Перспективи залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку шляхом участі в конкурсному розподілі фінансування.	Застосування сучасних технологій на підприємстві призводить до скорочення потреби в персоналі.
Інвестиційна привабливість розширення мережі відпочинкових закладів та закладів гостинності в рамках розвитку рекреаційних територій.	Активне використання сільськогосподарськими та промисловими підприємствами джерел забруднення, що спричиняють збільшення викидів.
Впровадження енергозберігаючих технологій з метою скорочення енергоспоживання із застосуванням альтернативних джерел.	Демографічна та соціальна криза, що призводить до скорочення населення та зростанню трудової міграції.
Розвиток цифровізації у всіх галузях населення, покращення цифрової обізнаності серед населення.	Бюрократичні, довгострокові процедури оформлення правостановлюючих та інших супровідних документів на певні види діяльності знижують інвестиційну привабливість регіону.

Розділ 4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами дослідження)

Основними екологічними проблемами в громаді є:

- нераціональне поводження з відходами та формування стихійних сміттєзвалищ в сільській місцевості громади;
- замулення, забруднення р. Уж;
- відсутність інформації в громаді про кількість викидів в атмосферне повітря, ґрунтові та стічні води, внаслідок діяльності промислових та сільськогосподарських підприємств.

Програма економічного і соціального розвитку не несе прямої шкоди територіям з природоохоронним статусом.

Тимчасові негативні наслідки для природоохоронних територій можуть бути під час ведення будівельних робіт. Прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства та відповідних процедур, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної

екологічної оцінки (ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку»), оцінки впливу на довкілля (ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля»).

Для територій природно-заповідного фонду питання впливу на заповідні території регулюється в тому числі ЗУ «Про природно-заповідний фонд України», де визначається, що на землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. До того ж навколо об'єктів природно-заповідного фонду, можуть встановлюватися охоронні зони, в межах яких не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється на основі екологічної експертизи, що проводиться в порядку, встановленому законодавством України.

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон.

Питання використання та впливу на ліси регулюється Лісовим Кодексом України.

Розділ 5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

5.1 Основні міжнародні і національні зобов'язання

Основними міжнародними зобов'язаннями щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, а також Конвенція ООН з біологічного різноманіття, Рамкова конвенція про зміну клімату, Паризька кліматична угода.

Згідно ст. 28 Закону України «Про основи містобудування», якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про містобудування, то застосовуються правила міжнародного договору.

Основними законодавчими і нормативно-правовими актами, норми і

вимоги яких мають бути враховані та дотримані під час планованої діяльності, є такі:

- Водний кодекс України;
- Лісовий кодекс України;
- Земельний кодекс України;
- закони України: «Про природно-заповідний фонд»; «Про охорону культурної спадщини»; «Про охорону археологічної спадщини»; «Про охорону атмосферного повітря»; «Про управління відходами»; «Про надра»; «Про питну воду та питне водопостачання»; «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення»; «Про екологічний аудит»; «Про рослинний світ»; «Про тваринний світ»; «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»; «Про охорону навколишнього природного середовища»; «Про регулювання містобудівної діяльності»; «Про основи містобудування»;
- Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України № 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;
- Національний план дій управління відходами до 2030 року, затверджений Кабінетом Міністрів України 20 лютого 2019 року;
- Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 р. №695;
- Цілі сталого розвитку: Україна-2030 (Ціль 13. «Пом'якшення наслідків зміни клімату»);
- постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року №1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 р. №932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року»; 06.12.2017 р. №878-р Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року»;
- наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 28 жовтня 2020 року №213 «Про затвердження Критеріїв визначення наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення»;
- ДБН Б.1.1-13:2012 «Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях»;
- ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації»;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів

- (зі змінами);
- ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

5.2 Процедура ОВД

Завдання Програми реалізуються через здійснення конкретних заходів. Серед цих заходів можуть бути заходи, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підпадатимуть для проходження даної процедури ОВД.

Згідно Програми економічного і соціального розвитку громади під процедуру оцінки впливу на довкілля може підпадати реалізація завдань:

- будівництво, реконструкція, капітальний ремонт водопровідних та каналізаційних мереж,
- реконструкція, капітальний ремонт об'єктів житлового фонду із застосуванням енергозберігаючих технологій та матеріалів.

5.3 Інформація щодо оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Згідно вимог ст. 9, 10, ч.4 ст.12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» виконавчим комітетом Коростенської міської ради було оприлюднено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту Програми економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2025 рік, з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості на офіційному сайті Коростенської міської ради.

Зауваження та пропозиції отримані від управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації враховані в цьому Звіті. Зауваження та пропозиції від департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації відсутні.

5.4 Інформація про обговорення Звіту та стратегічну екологічну оцінку

Інформація буде висвітлена за результатами обговорення.

Розділ 6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо-, довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

6.1 Атмосферне повітря

Програма економічного і соціального розвитку Коростенської МТГ на 2025 рік не передбачає створення нових підприємств із значними обсягами викидів у атмосферне повітря. Тому її реалізація не призведе до значних

негативних наслідків для атмосферного повітря.

Разом з тим, на етапі реконструкції та будівництва нових об'єктів (будівництво, модернізація, ремонт об'єктів житлово-комунального господарства, у тому числі забезпечення надійним водопостачанням та водовідведенням; створення умов щодо збереження та відновлення доріг та дорожньої інфраструктури, поліпшення організації транспортного сполучення) може чинитися тимчасовий вплив на якість повітря, який хоч і є негативним, але короткостроковим. Серед іншого тимчасовий негативний вплив на повітря під час будівельних робіт можливий через викиди пилу внаслідок дій із сипучими матеріалами (земляні роботи, навантаження тощо); викиди пилу з поверхонь, на яких рухається обладнання, необхідне для будівництва; викиди продуктів спалювання викопного палива з двигунів машин, транспортних засобів, що використовуються для перевезення працівників, транспортування матеріалів та інших двигунів, що працюють на викопному паливі (наприклад, дизельні генератори). Зазначений вплив припиниться як тільки будуть завершені будівельні роботи.

Позитивний вплив на якість повітря в перспективі матимуть: вирішення питання поводження із відходами (впровадження сучасних технологій і заходів очистки стічних вод та управління відходами, запобігання несанкціонованим скидам у річку Уж), реконструкція та ремонт доріг (створення умов щодо збереження та відновлення доріг та дорожньої інфраструктури), які з поступовим впровадженням призведуть до зменшення рівня викидів від автомобільного транспорту (покращення дорожньої інфраструктури, включаючи ремонт і розширення доріг, може сприяти покращенню руху транспорту та зменшенню транспортних заторів. Це зменшує час, який автомобілі завдають шкоди простою або зіпсованою дорогою, і, отже, скорочує викиди шкідливих газів у повітрі).

6.2 Клімат

Загалом, загальний вплив завдань Програми на клімат є позитивним. Виконання основних завдань Програми, особливо «Навколишнє середовище» та «Житлово-комунальне господарство», в частині впровадження технологій енергоефективності та застосування альтернативних джерел енергії, в об'єктах соціальної інфраструктури, житлових будинках, інших закладах, сприятиме зменшенню викидів тепла і шкідливих речовин у повітря (в т.ч. CO₂).

Негативний короткостроковий вплив матиме збільшення локальних викидів, наприклад, під час будівельних робіт.

Позитивний вплив на клімат матиме управління відходами та встановлення біологічної газовидобувної станції на полігоні ТПВ. Продовжується робота з документацією та планується розпочати будівництво станції на полігоні (дана робота запланована на 2022 рік не розпочалася із-за повномасштабного вторгнення).

6.3 Земельні та водні ресурси

Потенційними джерелами впливу на ґрунти під час проведення будівельно-демонтажних робіт є підвищення вологості ґрунтів за рахунок асфальтування території; порушення природного стоку поверхневих вод за рахунок планування території, траншейної прокладки різних комунікаційних мереж тощо; випадкові проливи паливно-мастильних матеріалів.

Для запобігання даного явища вживатимуться заходи щодо відновлення об'єктів благоустрою території з відновленням твердого та рослинного покриття, будівництво та реконструкція очисних споруд і систем водовідведення.

6.4 Відходи

Під час проведення будівельних робіт (інженерних мереж до житлових будівель, котелень) основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних відходів.

Основними відходами, що створюватимуться під час будівельних робіт, будуть рештки старої цегли, бетону, деревини тощо. Фактичний обсяг таких відходів буде встановлено під час проектування відповідних об'єктів.

Крім цього, можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт - лакофарбових матеріалів, заповнювачів, тощо.

Передача забруднення в навколишнє середовище можлива із дощовими водами, коли внаслідок неналежного поводження з побутовим сміттям, воно змиватиметься на прилеглі території.

Для попередження такої загрози під час реконструкції будівлі необхідно уникнути складування будівельного сміття на проектній ділянці, дотримуватися діючих вимог законодавства тощо.

Проблема збирання, накопичення, переробки, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення твердих побутових відходів є однією з найбільш болючих та гострих. Зростають обсяги відходів, поширюються площі несанкціонованих звалищ.

Відсутність дієвого контролю призводить до масового утворення несанкціонованих звалищ та численних порушень законодавства під час поводження з небезпечними відходами.

6.5 Біорізноманіття

Програма не передбачає реалізацію заходів, які прямо можуть негативно вплинути на флору і фауну громади.

На території Коростенської громади розповсюджується амброзія полинолиста, комунальними службами громади проводяться заходи по її винищенню.

6.6 Природоохоронні території

У Програмі не передбачені заходи, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі об'єкти природно-заповідного фонду.

На подальших етапах реалізації, визначених Програмою завдань, передбачається уточнення таких впливів.

6.7 Здоров'я населення

Реалізація Програми ймовірно має призвести до покращення життя та стану здоров'я населення.

Очікується, що впровадження деяких заходів (в післявоєнний період) матиме непрямий позитивний вплив на здоров'я населення, зокрема:

- формування оптимальної мережі закладів охорони здоров'я, їх модернізація, доступності та якості надання медичних послуг;
- розбудова спортивної та фізкультурно-оздоровчої інфраструктури, підтримка розвитку спорту та рухової активності та інші.

6.8 Результати розділу

Узагальнені результати оцінки за напрямками Програми представлені в таблиці нижче.

Завдання Програми	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території	Здоров'я мешканців
будівництво, реконструкція, капітальний ремонт водопровідних та каналізаційних мереж			IN/LO					DI/LT/LO
реконструкція, капітальний ремонт об'єктів житлового фонду із застосуванням енергозберігаючих технологій та матеріалів		DI/LT/LO	DI/LT/LO		IN/O			
капітальний ремонт водопровідної мережі по вул. Шевченка, 26-30, вул. Сосновського 64-А, вул. Сосновського, 48,			IN/ST/LO/CU					IN/ST/LO/CU
капітальний ремонт водопровідно-каналізаційних колодязів м. Коростень.			IN/ST/LO/CU					IN/ST/LO/CU

Позначення	Пояснення до позначення
	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
	Немає впливу, або нейтральний. Втручання не має ефекту, який можна було б довести, або такий вплив є незначним.

	Помірний позитивний вплив.
	Значний позитивний вплив
	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти навколишнього середовища, заплановану діяльність або з інших причин.
DI / IN	Прямий / Непрямий
LT/ MT/ ST / O	Довгостроковий (постійний 50-100 років) / Середньостроковий (10-15 років) / Короткостроковий (3-5 років) / Випадковий (тимчасовий, 1 рік)
LO / RE	Місцевий /Регіональний
CU / SI / TR	Кумулятивний / Синергетичний / Транскордонний

Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) негативний вплив на довкілля, є незначною.

Розділ 7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

В цілому Програма не передбачає завдань, які б мали значний негативний довготривалий вплив на навколишнє середовище. Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми (таблиця нижче) ґрунтуються на впливах, оцінених у попередньому розділі звіту, та міжнародному досвіді діяльності в подібних умовах. Однак, такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації шляхів досягнення визначених пріоритетів, а також в процесі надання екологічних дозволів.

Сфера довкілля	Заходи щодо зменшення негативних наслідків
Водні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> • впровадження звітності про хід будівництва/ремонту/реконструкції об'єктів; • надання розгорнутого документа щодо методів утилізації будівельних відходів, поточного виконання робіт та очікувані результати; • моніторинг стану об'єктів, на яких здійснювались роботи, через півроку з наданням звітності щодо стану та перспектив об'єкта.
Атмосферне повітря	<ul style="list-style-type: none"> • впровадження системи дослідження кількості викидів в атмосферне повітря в період опалювального сезону

Клімат	<ul style="list-style-type: none"> аналіз отриманої економії в наслідок запровадження енергозберігаючих заходів на комунальних підприємствах громади
Відходи	<ul style="list-style-type: none"> контроль за утилізацією будівельних відходів.
Земельні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> Превентивні заходи під час проведення ремонтних робіт
Відходи	<ul style="list-style-type: none"> Превентивні заходи під час проведення ремонтних робіт
Біорізноманіття	<ul style="list-style-type: none"> Дослідження біорізноманіття громади
Природоохоронні території	<ul style="list-style-type: none"> Контроль природоохоронних територій (визначені чіткі межі, захист і збереження даних територій)
Здоров'я мешканців	<ul style="list-style-type: none"> Дослідження стану здоров'я (особливо кількість захворювань дихальних шляхів, шкірних захворювань та харчових отруєнь)

Розділ 8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення такої оцінки

Під час проведення СЕО визначено доцільність та прийнятність планованої діяльності (заходи програми) і обґрунтування економічних, технічних, організаційних та інших заходів щодо забезпечення безпеки довкілля, а також оцінено вплив на навколишнє середовище, прогноз впливу на навколишнє середовище, виходячи із особливостей планованої діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов, а також з урахуванням сильних і слабких сторін громади (внутрішні фактори) та можливостей і загроз (зовнішні фактори).

У контексті СЕО Програми були розглянуті два сценарії розвитку, які є можливими варіантами комплексного розвитку регіону, базованими на балансах розвитку економічної і соціальної сфер та їх впливу на екологічний стан і якість життя населення, а саме:

- оптимістичний, що передбачає реалізацію програми;
- гіпотетичний «нульовий», за яким не розробляється і не затверджується програма.

В якості альтернативи розглядався «нульовий сценарій», тобто опис, прогнозування та оцінку ситуації у випадку незатвердження програми. Це означає збереження незмінною існуючої на даний момент ситуації в області. Незатвердження програми не дасть змоги збільшити позитивні впливи на довкілля і здоров'я населення, які мають бути наслідком виконання заходів програми. Реалізація «нульового сценарію» не забезпечить досягнення збалансованого (сталого) розвитку Коростенської громади. Це може призвести до погіршення екологічної ситуації і як наслідок може відобразитися на умовах життя та здоров'ї населення.

За результатами аналізу реалізації кожного із сценаріїв та прогнозу можливих шляхів розвитку області у випадку домінування тих чи інших факторів та з урахуванням впливу ефектів чи негативних наслідків від них визначено наступне.

В рамках гіпотетичного сценарію подальший сталий розвиток

громади ускладниться та погіршиться екологічна ситуація, ресурси використовуватимуться неефективно. Це означає збереження інерції розвитку з негативними тенденціями і диспропорціями та загроз екологічній безпеці і безпеці життя населення.

В рамках оптимістичного сценарію виконання заходів програми позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття, рекреаційні зони та культурну спадщину. Це означає, що реалізація Програми сприятиме гармонізації економічної, соціальної і екологічної складових розвитку регіону та підвищенню рівня його збалансованості і стійкості.

Зазначені результати свідчать про необхідність затвердження програми.

8.1 Вихідні дані для такої оцінки

Для виконання СЕО проекту Програми використано вихідні дані:

- результати довоєнних перевірок Державної екологічної інспекції Житомирської області,
- екологічний паспорт Житомирської області за 2023 рік³,
- екологічний паспорт Житомирської області за 2022 рік⁴
- Регіональна доповідь про навколишнє середовище Житомирської області 2023 рік⁵,
- Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Житомирської області у 2022 році⁶,
- Стратегічний план розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року⁷,
- загальноміські програми розвитку Коростенської міської ради⁸,
- відкриті джерела даних.

8.2 Використані інструменти та методи

В процесі проведення СЕО використано такі методи:

- статистичний метод, який ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому;
- метод експертних оцінок - за відсутності достатніх офіційних статистичних даних та визначення пом'якшувальних заходів враховано думки кваліфікованих спеціалістів-експертів;
- метод екстраполяції – перенесення встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє;

³ <https://eprdep.zht.gov.ua/Ecopasport%202023.pdf>

⁴ <https://eprdep.zht.gov.ua/Ekopasport%202023.pdf>

⁵ <https://eprdep.zht.gov.ua/Regionalna%20dopovidj%202024.pdf>

⁶ <https://eprdep.zht.gov.ua/Regionalna%20dopovidj%202023.pdf>

⁷ <https://korosten-rada.gov.ua/wp-content/uploads/2022/02/opysova-chastyna.pdf>

⁸ <https://korosten-rada.gov.ua/miska-rada/upravlinnya-ta-viddily/upravlinnya-ekonomiky/viddil-miscevogo-ekonomichnogo-rozvytku/zagalnomiski-programy/>

- метод моделювання – побудова моделей, які розглядають з урахуванням бажаної або ймовірної зміни прогнозованого явища на певний період.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки використано вищевказані методи, зокрема здійснено: збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля; проведення SWOT-аналізу Програми; проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей; проведення оцінки впливу Програми на складові довкілля та на стан здоров'я населення.

8.3 Планувальні альтернативи

На основі аналізу отриманих вихідних даних було визначено перелік основних проблем, наявних на території громади, розглянуто існуючий стан та прогнозовано його зміни в разі, якщо не буде вжито заходів із ліквідації основних проблем території.

Основним варіантом впровадження заходів по охороні навколишнього природного середовища Коростенської МТГ, який розглянуто під час стратегічної екологічної оцінки була «Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2025 рік», яка є додатком до цього Звіту. Оцінка ефективності вказаного альтернативного варіанту відображена у цьому Звіті.

В процесі стратегічної екологічної оцінки розглядався базовий варіант просторових альтернатив території громади, який передбачає впровадження заходів програми (розділ 2). На основі аналізу отриманих вихідних даних було визначено перелік основних проблем, наявних на території громади, розглянуто існуючий стан та прогнозовано його зміни в разі, якщо не буде вжито заходів із ліквідації основних проблем території. Наслідки розглянуто в розділі 2. Основним варіантом впровадження заходів по охороні навколишнього природного середовища Коростенської МТГ, який розглянуто під час стратегічної екологічної оцінки була «Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2025 рік». Оцінка ефективності вказаного альтернативного варіанту відображена у цьому Звіті, зокрема у розділі 6.

Розділ 9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Сео не завершується прийняттям Рішенням Про затвердження Програми.

Статтею 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» визначено, що Замовник Сео у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному вебсайті у мережі інтернет та у разі виявлення не

передбачених Звітом Сео негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей Сео. У ході проведення Моніторингу за результатами за рік буде проведено моніторинг оцінки результатів виконання Програми на довкілля та здоров'я населення, що базуватиметься на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів), які демонструють наслідки для довкілля.

Заплановано здійснення наступних заходів:

порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками в громаді де реалізуються заходи Програми 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження (у разі виявлення перевищень минулорічних показників – проведення аналізу на предмет зв'язку з реалізацією заходів Програми);

порівняння захворюваності населення з минулорічними показниками у громаді в якій реалізуються заходи Програми 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження (у разі виявлення перевищень минулорічних показників – проведення аналізу на предмет зв'язку з реалізацією заходів Програми).

9.1 Зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання

Зміст заходів	Одиниця виміру	Строки їх виконання	Показники (вибрати потрібне)
кількість зекономлених Гкал тепла за опалювальний період		01.01.2025 – 15.04.2025 15.10.2025 – 31.12.2025	1.Позитивний результат за статистичними даними 2.Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу 3.Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми
вид та кількість використаного палива в період опалювального сезону		01.01.2025 – 15.04.2025 15.10.2025 – 31.12.2025	1.Позитивний результат за статистичними даними 2.Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу 3.Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми
обсяг утворень небезпечних відходів 1-3 класу		Протягом року	1.Позитивний результат за статистичними даними 2.Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу 3.Негативний результат,

			необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми
кількість та площа виявлених несанкціонованих сміттєзвалищ		Протягом року	1.Позитивний результат за статистичними даними 2.Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу 3.Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми
кількість захворювань ГРВ		Протягом року, порівняння з минулорічним показником	1.Позитивний результат за статистичними даними 2.Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу 3.Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми
аналіз рівня ефективності тепловіддачі		01.01.2025 – 15.04.2025 15.10.2025 – 31.12.2025 (відношення продуктивності котла до витрат палива)	1.Позитивний результат за статистичними даними 2.Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу 3.Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми
кількість виявлених шкідливих часток у воді		Протягом року, (до та після ремонту водопровідних та каналізаційних мереж)	1.Позитивний результат за статистичними даними 2.Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу 3.Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми
кількість аварійних відключень ділянок централізованого водопостачання		Протягом року	1.Позитивний результат за статистичними даними 2.Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу 3.Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми

Здійснення моніторингу наслідків виконання Програми для довкілля, у тому числі на здоров'я населення, за запропонованими показниками із введенням щорічної звітності, дасть можливість своєчасно виявляти порушення і недоліки, відхилення показників та своєчасно опрацьовувати питання з метою їх усунення, готувати та оприлюднювати інформацію про хід (стан) реалізації Програми.

9.2 Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Будівництво, реконструкція, капітальний ремонт водопровідної та каналізаційної мережі, погонних метрів	
Кількісні показники	<p>атмосферне повітря – кількість викидів пилу в повітря під час проведення робіт з ремонту, реконструкції, будівництва мереж (тонн/день),</p> <p>клімат – не прослідковується впливу,</p> <p>водні ресурси – кількість витрат води під час водопостачання, до та після ремонту (об'єм втраченої води),</p> <p>земельні ресурси – кількість шкідливих відходів в ґрунті (кількість шкідливих речовин в складі ґрунту),</p> <p>відходи – збільшення кількості небезпечних відходів у випадку неправильної утилізації відпрацьованого матеріалу після ремонтних робіт (об'єм шкідливих відходів),</p> <p>біорізноманіття – не прослідковується значного впливу,</p> <p>природоохоронні території – порушення земель територій, у разі несанкціонованого будівництва водопровідних або каналізаційних мереж (площа земель, які несанкціоновано забудовані),</p> <p>здоров'я мешканців – зменшення кількості ймовірних отруєнь внаслідок потрапляння шкідливих речовин у воду, яка постачається (кількість харчових отруєнь).</p>
Якісні показники	<p>атмосферне повітря – ймовірне покращення якості повітря із-за зменшення відходів в процесі ремонту (аналіз складу повітря протягом року),</p> <p>клімат – не прослідковується значного впливу.</p> <p>Водні ресурси – покращення якості води, яка надходить до жителів через використання якісних та екологічних матеріалів (дослідження шкідливих домішок у воді, яка надходить через водопровідну мережу в квартири),</p> <p>земельні ресурси – ймовірне покращення якості ґрунтів, через зменшення потраплянь шкідливих відходів (склад ґрунту),</p> <p>відходи – не прослідковується значного впливу,</p> <p>біорізноманіття – не прослідковується значного впливу,</p> <p>природоохоронні території – не прослідковується значного впливу</p> <p>здоров'я мешканців – ймовірне покращення якості життя жителів через зменшення кількості потраплянь шкідливих речовин у воду, яка постачається.</p>

Капітальний ремонт водопровідної мережі	
Кількісні показники	<p>атмосферне повітря – кількість викидів пилу в повітря під час проведення капітального ремонту водопровідних мереж;</p> <p>клімат – не прослідковується впливу,</p> <p>водні ресурси – кількість витрат води під час водопостачання, до та після ремонту,</p> <p>земельні ресурси – кількість шкідливих відходів в ґрунти,</p> <p>відходи – збільшення кількості небезпечних відходів у випадку неправильної утилізації відпрацьованого матеріалу після ремонтних робіт,</p> <p>біорізноманіття – не прослідковується значного впливу,</p> <p>природоохоронні території – порушення земель територій, у разі несанкціонованого будівництва водопровідних або каналізаційних мереж,</p> <p>здоров'я мешканців – зменшення кількості ймовірних отруєнь внаслідок потрапляння шкідливих речовин у воду, яка постачається.</p>
Якісні показники	<p>атмосферне повітря – ймовірне покращення якості повітря із-за зменшення відходів в процесі ремонту,</p> <p>клімат – не прослідковується значного впливу.</p> <p>Водні ресурси – покращення якості води, яка надходить до жителів через використання якісних та екологічних матеріалів,</p> <p>земельні ресурси – ймовірне покращення якості ґрунтів, через зменшення потраплянь шкідливих відходів,</p> <p>відходи – не прослідковується значного впливу,</p> <p>біорізноманіття – не прослідковується значного впливу,</p> <p>природоохоронні території – не прослідковується значного впливу</p> <p>здоров'я мешканців – ймовірне покращення якості життя жителів через зменшення кількості потраплянь шкідливих речовин у воду, яка постачається.</p>
Капітальний ремонт водопровідно-каналізаційних колодязів	
Кількісні показники	<p>атмосферне повітря – кількість викидів пилу в повітря під час проведення капітального ремонту водопровідних мереж;</p> <p>клімат – не прослідковується впливу,</p> <p>водні ресурси – кількість витрат води під час водопостачання, до та після ремонту,</p> <p>земельні ресурси – кількість шкідливих відходів в ґрунти,</p> <p>відходи – збільшення кількості небезпечних відходів у випадку неправильної утилізації відпрацьованого матеріалу після ремонтних робіт,</p> <p>біорізноманіття – не прослідковується значного впливу,</p> <p>природоохоронні території – порушення земель територій, у разі несанкціонованого будівництва водопровідних або каналізаційних мереж,</p> <p>здоров'я мешканців – зменшення кількості ймовірних отруєнь внаслідок потрапляння шкідливих речовин у воду, яка постачається.</p>
Якісні показники	<p>атмосферне повітря – ймовірне покращення якості повітря із-за зменшення відходів в процесі ремонту,</p>

	<p>клімат – не прослідковується значного впливу. Водні ресурси – покращення якості води, яка надходить до жителів через використання якісних та екологічних матеріалів, земельні ресурси – ймовірно покращення якості ґрунтів, через зменшення потраплянь шкідливих відходів, відходи – не прослідковується значного впливу, біорізноманіття – не прослідковується значного впливу, природоохоронні території – не прослідковується значного впливу здоров'я мешканців – ймовірно покращення якості життя жителів через зменшення кількості потраплянь шкідливих речовин у воду, яка постачається.</p>
--	--

9.3 Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Сфера довкілля	Заходи щодо зменшення негативних наслідків	Показники
Водні ресурси	впровадження звітності про хід будівництва/ремонту/реконструкції об'єктів; надання розгорнутого документа щодо методів утилізації будівельних відходів, поточного виконання робіт та очікувані результати; моніторинг стану об'єктів, на яких здійснювались роботи, через півроку з наданням звітності щодо стану та перспектив об'єкта.	Кількість отриманих звітів, Проведення дослідження складу води, Порівняння складу води кожні півроку.
Атмосферне повітря	впровадження системи дослідження кількості викидів в атмосферне повітря в період опалювального сезону	Склад повітря під час опалювального сезону
Клімат	аналіз отриманої економії в наслідок запровадження енергозберігаючих заходів на комунальних підприємствах громади	Сума зекономлених коштів за опалювання, Сума витрат на паливо,
Відходи	контроль за утилізацією будівельних відходів.	Кількість будівельних відходів
Земельні ресурси	Превентивні заходи під час проведення ремонтних робіт	Зменшення будівельних викидів

Відходи	Превентивні заходи під час проведення ремонтних робіт	Зменшення кількості відходів
Біорізноманіття	Дослідження біорізноманіття громади	Види флори та фауни, кількість окремо взятого виду
Природоохоронні території	Контроль природоохоронних територій (визначені чіткі межі, захист і збереження даних територій)	Площа територій, дослідження кожні півроку
Здоров'я мешканців	Дослідження стану здоров'я (особливо кількість захворювань дихальних шляхів, шкірних захворювань та харчових отруєнь)	Кількість захворювань, дослідження кожні півроку

Розділ 10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Реалізація завдань Програми не несе транскордонних наслідків для довкілля.

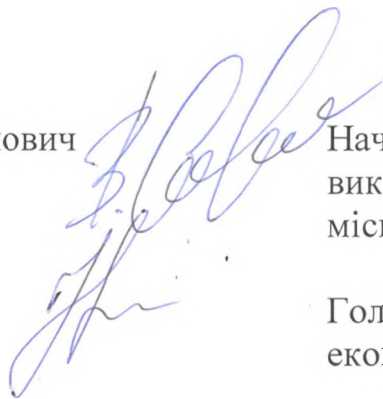
Розділ 11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію

1. За підсумками СЕО підготовлено «Звіт стратегічної екологічної оцінки Програм економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2025 рік» щодо якого організовано інформування і обговорення громадськості громади.
2. Програма загалом враховує принципи екологічної збалансованості розвитку Коростенської громади та зорієнтована на зниження негативного впливу на довкілля.
3. Програма відповідає принципам, пріоритетам, стратегічним, операційним цілям та завданням Державної регіональної стратегії розвитку на 2021-2027 роки, Стратегії регіонального розвитку Житомирської області до 2027 року.
4. Аналіз викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря показує, що кількість небезпечних і забруднюючих викидів в області та громаді зменшилась.
5. Основними екологічними проблемами громади є викиди у стічні води, ґрунти, організація стихійних сміттєзвалищ, застарілі системи водопостачання та водовідведення.
6. Основні зобов'язання у сфері охорони довкілля області визначаються законами України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про управління відходами», «Про інвестиційну діяльність», Водним кодексом України, Цілями сталого розвитку

України на період до 2030 року (проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року №70/1 та адаптовані з урахуванням специфіки розвитку України, викладені у Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна»), Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

7. Реалізація Програми з великою долею вірогідності не повинна призвести до появи нових негативних впливів на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.
8. Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (аккумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.
9. Реалізація багатьох основних завдань та заходів Програми має призвести до покращення екологічної ситуації в громаді.

Стужук Володимир Миколайович

Начальник управління економіки
виконавчого комітету Коростенської
міської ради

Железняк Ганна Ігорівна

Головний спеціаліст відділу місцевого
економічного розвитку